

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 336/2017
25.01.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужилаца „АА“ из ..., кога заступа пуномоћник Жељко Парадиновић, адвокат из ..., ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., које заједно заступа пуномоћник Мирослав Живковић, адвокат из ..., против тужене ДД из ..., коју заступа пуномоћник Александра Главоњић, адвокат из ... ради иселења, вредност спора 10.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца „АА“ из ..., изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 5855/15 од 23.02.2017. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца „АА“ из ... изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 5855/15 од 23.02.2017. године.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 5855/15 од 23.02.2017. године у ставу првом изреке одбијена је жалба тужене и потврђена је пресуда Привредног суда у Београду П бр 7352/14 од 27.07.2015.године у ставовима 1 и 3 изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, четвртном и петом изреке. Одбијен је као неоснован тужбени захтев да се тужена са свим лицима и стварима исели из једнособног стана, ... у породичној стамбеној згради уличној, ..., у приземљу у ул. у ..., на кп.бр. ... уписаном у ... листу ... део листа непокретности бр. ... КО ... и да наведени стан празан преда тужиоцима. Обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове првостепеног и другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП. првотужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14) и одлучио да ревизија није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су сувласници спорног стана уписани у јавним књигама од 2007. године. Тужена у предметном стану станује од 29.04.1978.године када се доселила удајом за ЂЂ који је преминуо ... 1989. године. ЂЂ је био син предходног носиоца станарског права ЕЕ, који је преминуо ... 1978. године. Станарско право је стекао 1956. године. У време смрти свекра и супруга тужене предметни стан је по основу решења о конфискацији из 1948. године делом био друштвена својина са уделом од 5/64 дела 1/2 непокретности.

Код овако утврђених чињеница првостепени суд закључује да се ради о стану у својини грађана. У тај стан тужена се уселила након 29.07.1973.године, односно након ступања на снагу Закона о стамбеним односима који је прописо да се надаље станарско право, односно право на трајно коришћење стана може стећи само на стану у друштвеној својини. Стога је усвојио тужбени захтев за иселење тужене.

Супротно становишту првостепеног суда, другостепени суд закључује да се не ради о стану у својини грађана. Чињеница је да је предходнику тужене дато станарско право на целој непокретности која садржи и удео друштвене својине. Стога по становишту другостепеног суда тужена, која се уселила удајом у спорни стан након 29.07.1973. године, има право да настави да користи тај стан са позивом на чланове 2. и 8. ст. 1. Закона о стамбеним односима, односно чланове 30. до 39. и 40. Закона о становању.

Одредбом члана 2. Закона о стамбеним односима (Службени Гласник СРС бр. 29/73) који је ступио на снагу 29.07.1973. године регулисано је да се станарско право, односно право на трајно коришћење стана може стећи само на стану у друштвеној својини, а не и на стану у својини грађана. Члан 8. ст. 1. истог закона прописивао је да носилац станарског права који је то право стекао на стану у својини грађана до ступања на снагу овог закона има сва права и обавезе која се тим законом прописују за носиоца станарског права на стану у друштвеној својини. На исти начин ово питање регулише члан 2. односно 93 ст. 1. Закона о стамбеним односима (Службени Гласник СРС 9/85). Закон о становању прописује да носилац станарског права, односно закупац на неодређено време који то право има на стану у својини грађана од ступања на снагу овог закона наставља са коришћењем стана у складу са одредбама чл. 30. до 39. овог закона.

Неосновано ревидент истиче да тужена, након смрти супруга, нема право да настави са коришћењем спорног стана у својству закупца јер до 29.07.1973. године није стекла својство корисника спорног стана.

Носилац станарског права на предметном стану, који није у целости у својини грађана, је био свекар, а затим супруг тужене. Истима то право није

оспорено без обзира на висину учешћа друштвене својине у спорној непокретности. Тужена се у спорни стан легално уселила удајом за тадашњег, у уговору уписаног, корисника стана. Право носиоца станарског права црпи из права и правног положаја ранијих носилаца станарског права (свекра и супруга) и чињенице да је у време њеног уселења у стан, исти био делом у друштвеном власништву.

Тужена је у спорном стану од 29.04.1978.године. Није доказано да на други начин може решити стамбено питање. Ревидент наводи да је тужена покренула поступак за доношење решења које замењује уговор о закупу предметног стана. Све наведено указује на трајне и чврсте везе тужене са спорним станом. Због тога се исти може сматрати њеним домом у смислу члана 8. ст. 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чије се одредбе непосредно примењују на основу члана 16. ст. 2. Устава РС.

Европска конвенција у члану 8. ст. 1. прописује да свако има право на поштовање свог приватног породичног живота, дома и преписке. Став два истог члана допушта, под одређеним условима, мешање државе у остваривање ових права. Такво мешање мора бити у складу са законом, да има легитиман циљ и да је неопходно у демократском друштву.

Примењено на конкретан случај Врховни касациони суд је становишта да је туженој основано пружена заштита од иселења из спорног стана. За тужену је обзиром на године старости (71) и године коришћења стана (непуних 30) останак у стану од егзистенцијалне важности. Том интересу тужене супротставља се интерес тужилаца да остваре своје право као сувласници спорног стана, поред кога су у њиховом сувласништву и други делови објектата на истој адреси и истој катастарској парцели. Спорни стан је једнособан, те би иселењем тужене тужиоци остварили сувласничко право на релативно малој квадратури. Насупрот томе иселење тужене за њу би значило статус бескућника, обзиром да на други начин нема решено стамбено питање. Код овако два супротстављена правна интереса, Врховни касациони суд је становишта да право тужене на дом мора у конкретном случају уживати правну заштиту.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП Врховни касациони суд је одбио ревизију првотужиоца као неосновану и одлучио као у изреци ревизијске пресуде.

Председник већа-судија
Др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић